

KLNIKA ZA OČNE BOLESTI
KLNIČKI BOLNIČKI CENTAR ZAGREB
MEDICINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
Predstojnik: Doc.dr.sc. Tomislav Jukić

STRABIZAM I AMBLIOPIJA

Poštovani,

ŠTO JE STRABIZAM?

Strabizam je bježanje oka, stalno ili povremeno, kada oba oka ne mogu istovremeno gledati u istu točku, što ometa suradnju između očiju i binokularni vid. Strabizam ima oko 4% populacije.

KAKO SE STRABIZAM OČITUJE?

Stalnim ili povremenim bježanjem oka, dvoslikama, glavoboljom, nestabilnošću slike, namještanjem glave, ali može biti i bez simptoma.

ŠTO UZROKUJE STRABIZAM?

Uzroci se mogu podijeliti u nekoliko skupina: hereditarni, neurološki i skupina nepoznate etiologije.

KAKO SE STRABIZAM DIJAGNOSTICIRA?

Uzimanjem anamneze, testovima pokretljivosti očiju, cover testom, mjerenjem kuta škiljenja i sposobnosti suradnje očiju, ispitivanjem vidne oštrine, određivanjem dioptrije (subjektivno ili

objektivno, pomoću skijaskopije), određivanjem mesta fiksacije strabirajućeg oka. Pregled se često odvija u nekoliko navrata, zbog kompleksnosti dijagnostike i bolje točnosti ponavljanih mjerena.

KAKO SE LIJEĆI STRABIZAM?

Strabizam se lijeći konzervativno i/ili kirurgijom. U konzervativno lijeчењe ubrajamo nošenje naočala ili leća, liječeњe ambliopije i vježbe binokularnog vida. Konzervativne metode liječeњa često se moraju kombinirati s operacijom strabizma. Operacijom se pomakne mišić na površini oka, kako bismo ga oslabili ili ojačali i ispravili kut bježanja oka. Ponekad je potrebno više od jedne operacije, kako bismo dobili željeni učinak.

KOJI SU RIZICI OPERACIJE?

Kao i svi medicinski postupci, i ova operacija ima određenu mogućnost komplikacija. Moguće je krvarenje iz spojnica oka, ozljeda mišića ili iskliznuće mišića te perforacija bjeloočnice. Također postoji mogućnost pojave duple slike, ali taj se rizik smanjuje prizma adaptacijskim testom (PAT), koji se ponavlja nekoliko puta prije operacije.

KAKVA JE PROGNOZA LIJEČENJA STRABIZMA?

Položaj očiju koje nisu paralelne smeta stvaranju zajedničke slike oba oka. Centar u mozgu se brani i ne upotrebljava sliku iz oka koje bježi. Ako takvo stanje traje dulje, poremećene su binokularne funkcije. Na tom oku zaostaje i razvoj vida i nastaje ambliopija. Zato je nužno istodobno liječeњe strabizma i ambliopije, kako bi rezultati bili što bolji.

ŠTO JE AMBLOPIJA ILI SLABOVIDNOST?

Smanjena vidna oštrina, bez vidljivog uzroka (bolesti) oka.

ŠTO UZROKUJE AMBLOPIJU ILI SLABOVIDNOST?

Uzroci su brojni, ali najčešći su neotkrivena refrakcijska greška (dioptrija) i strabizam. Ponekad uzrok slabijeg vida mogu biti i patološka (bolesna) stanja oka (katarakta, zamućenje rožnice, itd.). Zbog toga uvijek treba napraviti kompletan pregled oka.

KAKO SE LIJEĆI AMBLOPIJA?

Nošenjem naočala i/ili flastera preko oka koje bolje vidi, kako bismo potaknuli gledanje i vježbu s okom koje slabije vidi te potaknuli razvoj bolje oštine vida. Flaster se stavlja preko oka, na kožu, a ne na samo staklo naočala, jer tako sprječavamo da dijete gleda preko flastera s okom s kojim i inače bolje vidi.

ŠTO DIJETE TREBA RADITI DOK NOSI FLASTER?

Vidno zahtjevnije radnje i podražaji, kao što je crtanje, bojanje, čitanje, igranje kompjuterskih igrica, slaganje kockica, itd.

NA ŠTO MORAM OBRATITI PAŽNJU DOK DIJETE NOSI FLASTER (OKLUZIJU) NA OKU?

Budite strpljivi, jer djetetu može biti nešto teže obavljati uobičajene radnje dok je oko s kojim bolje vidi zatvoreno. Dijete može biti nespretnije i treba pojačan nadzor. Nije preporučljivo pustiti dijete

dok nosi okluziju da se igra vani bez nadzora, vozi bicikl i slično. Dijete može odbijati nositi flaster ili ga skidati dok nije pod nadzorom. Ohrabrite dijete i pokušajte kroz igru uvesti nošenje flastera u dnevnu rutinu.

KAKVA JE PROGNOZA LIJEČENJA AMBLIOPIJE?

Ako se postupa prema uputama oftalmologa, nošenjem naočala i provođenjem okluzije (zatvaranjem oka), moguć je odličan oporavak vidne oštchine, ukoliko je oko inače zdravo, i ukoliko razvoj vida još nije završen (vid se intenzivno razvija do 7.godine života, a u manjoj mjeri do 12.g.).

ŠTO REĆI DJETETU KOJE MORA NOSITI FLASTER PREKO OKA?

Koji fora flaster!! Ponosan sam na tebe! Bravo!!! Ili me pohvali za nešto drugo...

